

Deze nieuwsbrief is een gezamenlijke uitgave van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven, 21 gemeenten, Provincie Noord-Brabant en Rijkswaterstaat Noord-Brabant

“Nieuwe rol van innovatie stimuleren”

In juni dit jaar wordt de vernieuwde Randweg Eindhoven A2/N2 officieel opgeleverd. Voor Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant is dit een feestelijk moment, maar zeker ook een keerpunt: niet langer zal het zwaartepunt liggen bij het beperken van fileleed tijdens wegwerkzaamheden. “We verleggen de focus naar het stimuleren van innovatieve bereikbaarheidsoplossingen”, vertelt Fons Jacobs, interim-voorzitter van de Beter Bereikbaarstuurgroep. “Onze regio staat bekend om zijn toptechnologie en expertise op het gebied van automotive en mobiliteit. Dat voordeel willen we optimaal benutten.”

Fons Jacobs, burgemeester van Helmond, is sinds 1 maart 2010 interim-voorzitter van de Stuurgroep Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant. Voor hem is het zonneklaar dat de komende jaren technologie een grote rol gaat spelen in het bereikbaar houden van de regio. “Dat moet ook wel. Vroeger zou je bij bereikbaarheidsproblemen meer asfalt aanleggen, maar dat is niet meer van deze tijd. Asfalt komt alleen in beeld als alle andere mogelijkheden zijn benut. De technologie van dynamisch verkeersmanagement en slimme

voertuigen is wat dat betreft veelbelovend.”

Als voorbeeld noemt hij de recente proeven op de A270, om met slimme techniek in de auto spookfiles terug te dringen – zie ook het artikel op pagina 3. “Ik heb op de afgelopen Intertraffic-beurs in de RAI, Amsterdam, de videobeelden van die proef mogen bekijken. Dan zie je duidelijk dat de groep auto’s met het innovatieve systeem zich veel sneller over de weg begeeft. Als je bedenkt dat 25% van de files spookfiles zijn, is er dus alleen op dit punt nog heel veel winst te boeken! Onze regio, bekend om

zijn expertise op het gebied van toptechnologie, ICT en automotive, wil dit soort oplossingen maximaal benutten.”

FACILITEREN EN STIMULEREN

Wanneer Jacobs spreekt over ‘onze regio’, doelt hij nadrukkelijk op én overheden én bedrijven én kennisinstellingen in Zuidoost-Brabant. Samen moeten deze partijen de bereikbaarheidsoplossingen van de toekomst uitwerken. “Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant heeft hierin, als vertegenwoordiger van de overheden, de rol van *faciliteren* en >>

Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant verhuist naar Automotive Campus

Vanaf 18 mei 2010 huist het kernteam Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant niet langer in de Rijkswaterstaat-bouwkeet in Veldhoven, maar in het Automotive House op de High Tech Automotive Campus (HTAC) in Helmond. De verhuizing markeert het vervolgen de intensivering van de regionale samenwerking op het gebied van dynamisch verkeersmanagement en innovatieve ‘in-car’ technologie. Het nieuwe bezoekadres is Steenovenweg 1, 5708 HN Helmond.

>> *stimuleren*. Dat eerste is vooral in de zin van alle medewerking verlenen aan bijvoorbeeld het organiseren en mogelijk maken van praktijkproeven, zoals de A270-proef. Dat tweede heeft natuurlijk vooral met geld te maken. Met gerichte ondersteuning zullen 'in-car' oplossingen sneller van de grond kunnen komen."

Jacobs ziet de kosten hiervoor meer als een besparing dan als een kostenpost voor Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant. "Vergelijk het eens met het oude alternatief, asfalt. Daarmee ben je in termen van geld, natuur en ruimte vele malen meer kwijt! De overheid heeft er dus alle belang bij om innovatief verkeersmanagement en slimme auto's, waarmee je het *bestaande* wegennet beter benut, te stimuleren. We willen niet aan de zijlijn staan en afwachten, maar deel uitmaken van de ontwikkelingen. Dat is ook de bewuste keuze in onze visie

op dynamisch verkeersmanagement in Zuidoost-Brabant voor 2011-2020."

SNEL TOEPASBAAR

Jacobs voorziet dat er al op vrij korte termijn vruchten kunnen worden geplukt van de samenwerking tussen overheid, bedrijven en kennisinstellingen. "Denk aan het door ons gesteunde pilotproject van TomTom, waarbij navigatiesystemen gekoppeld worden aan een centrale verkeerscomputer. Daarmee krijg je een goed beeld van de situatie op de weg en kun je de effectiviteit van maatregelen beter beoordelen en bijstellen. De techniek is er al!"

Maar ook de slimme voertuigen zijn dichterbij dan we denken, meent Jacobs. "Ik heb een paar jaar geleden wel eens tijdens een speech gezegd: als we in 2020 op een paar centimeter van elkaar kunnen rijden, dan kunnen we asfalt gaan teruggeven.

Toen leek dat nog ver weg, maar alles gaat zo snel, dat vermarkting van zulke 'in-car' systemen niet ver meer is. Systemen zullen snel toepasbaar zijn."

De regio Zuidoost-Brabant hoopt daar een goede bijdrage aan te kunnen leveren. Op de Intertraffic hadden Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant, provincie Noord-Brabant en de High Tech Automotive Campus Helmond een gezamenlijke stand. "Ik heb daar gemerkt dat onze regio in de internationale automotive-wereld een bepaalde klank begint te krijgen. Op het gebied van 'in-car' systemen, veiligheid en energie zitten we in de kopgroep. Onze regio valt nog eens extra op door de publiek-private samenwerking. Als Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant gaan we er de komende tijd hard aan trekken om die samenwerking nog inniger te maken!"

Achter de schermen

Het kernteam van Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant is onlangs uitgebreid. Naast een projectmanager, inframanager, verkeersmanager, communicatieregisseur en twee projectleiders is er nu een *innovatiemanager*. Ook schuift tijdelijk een beleidsmedewerker van Regiopolitie Brabant Zuid-Oost aan.

Gert Blom

Innovatiemanager Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant

"Ik ben per februari 2010 innovatiemanager bij Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant (BBZOB). Met het vaststellen van de visie op dynamisch verkeersmanagement voor de komende tien jaar is bepaald dat BBZOB de ontwikkelingen in de regio gaat coördineren. De focus ligt op het ontwikkelen van innovatieve bereikbaarheidsoplossingen en samenwerking met niet-overheidspartijen. Mijn taak is om dat in goede banen te leiden en zo bij te dragen aan de automotive ambities van Zuidoost-Brabant. Dat ik zelf een achtergrond in het automotive bedrijfsleven heb, is daarbij een pre!

Heel globaal gezegd gaan we innovatie stimuleren met financiële prikkels: interessante projecten subsidiëren. We zullen partijen in praktische zin ondersteunen, door bijvoorbeeld delen van het wegennet beschikbaar te stellen voor praktijkproeven. En tot slot willen we relevante partijen uit de automotive- en de mobiliteitswereld met gerichte bijeenkomsten dichterbij elkaar brengen.

Voor mijn taak als innovatiemanager word ik gedetacheerd door gemeente Helmond, mijn huidige werkgever. Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant was dan ook niet nieuw voor me. Wat me altijd trok was de praktische instelling. BBZOB nam heel 'basic' maatregelen: wegwerkzaamheden regionaal afstemmen, communiceren via één site Haalmeeruitdeweg.nl enzovoort. Allemaal erg logisch, maar het gebeurde gewoon nooit. BBZOB heeft dat wél voor elkaar gekregen."

"Ik ben voor mijn werk bij de politie bezig met een opleiding Verkeerskunde. De afstudeeropdracht hiervoor verricht ik binnen Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant: ik doe onderzoek naar de effecten van de kleinschalige alternatieve routes. Dit zijn omleidingen (of U-routes) die worden ingezet als door een incident een doorgaande weg, zoals de Randweg Eindhoven, naar verwachting langer dan een uur geblokkeerd raakt. Omdat ook voor de hulpdiensten een goede doorstroming belangrijk is, heeft het Beter Bereikbaar-kernteam alle medewerking toegezegd en kan ik hier een aantal maanden meedraaien.

De alternatieve routes zijn in 2008 in nauw overleg met gemeenten, provincie en Rijkswaterstaat uitgewerkt. Veel van die omleidingen lopen door Eindhoven. Er is bij het bepalen ervan gekeken naar de weggebruiker, maar ik ben nu aan het onderzoeken wat de effecten voor hulpdiensten in Eindhoven zijn. Want je kunt je voorstellen dat als tijdens de spits doorgaand verkeer van de Randweg door Eindhoven moet, alles dichtslibt. Dan kom je als ambulance of brandweer maar heel moeilijk binnen de vastgestelde aanrijtijden op je plek van bestemming!

Mijn afstudeeropdracht gaat in op de vraag hoe je zulke problemen kunt voorkomen. Kun je met dynamisch verkeersmanagement de boel rijdend houden? Zo niet, hoe ga je het dichtslibben dan tegen? Dat is voor hulpdiensten belangrijk, maar natuurlijk ook voor de gemeente Eindhoven en weggebruikers in de regio."

Ger van de Schans

Beleidsmedewerker Verkeer
Regiopolitie Brabant Zuid-Oost

Geslaagde 'spookfile'-proef op A270

Op vier zondagen in februari en maart heeft TNO een unieke praktijktest op de A270 bij Helmond gehouden om te onderzoeken of slimme techniek in auto's zogenaamde spookfiles kan voorkomen. De resultaten van de proeven zijn veelbelovend, vertelt dr. ir. Nico Zornig van TNO. Hij prijst ook de samenwerking met Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant. "Zonder hun hulp hadden we de grootschalige proeven in deze korte tijd nooit kunnen organiseren."

Tijdens de test zijn honderd auto's de weg op gegaan: op één rijstrook reden vijftig gewone auto's, op de andere reden vijftig 'slimme' auto's. Deze waren voorzien van een systeem dat de afstand tot de voorganger bepaalt (met een camera), de snelheid meet en de mate waarin iemand remt of gas geeft. De informatie werd gedeeld met de achterliggende vijf auto's. Via een boordcomputer kregen de bestuurders van de slimme auto's visueel (op een beeldscherm) en gesproken instructies om te remmen of gas te geven.

Beide groepen auto's werden geconfronteerd met een onverwachte remactie vooraan. De verschillen waren duidelijk zichtbaar: de bestuurders op de rijbaan zonder zogenoemde coöperatieve technologie remden krachtiger en trokken langzamer op. Er ontstond een harmonica-effect en daarmee een spookfile. De automobilisten van de slimme voertuigen daarentegen konden rustiger remmen en blijven doorrijden.

"De capaciteit van de weg nam gemiddeld 15% toe", legt een tevreden Nico Zornig uit, programmamanager Coöperatief Rijden bij TNO. "Wanneer een groot deel van de auto's zo'n systeem gebruikt wanneer het druk is op de weg, draagt het bij aan een vermindering van de filedruk van minimaal 12%. Dat zou jaarlijks meer dan € 500 miljoen aan filekosten schelen."

SAMENWERKING

Een geslaagde proef dus, die nog maar eens laat zien hoeveel bereikbaarheidswinst er te behalen is met innovatieve technologie in de auto. Maar de praktijktest is ook alleszins geslaagd wat de publiek-private samenwerking in de regio betreft. "Het kernteam van Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant (BBZOB) heeft ons van begin tot eind ondersteund", vertelt Zornig. "Voor de proef moest een snelweg worden afgesloten. Belangrijkste uitdaging waar je je dan meteen voor gesteld ziet, is om Rijkswaterstaat, provincies en gemeenten überhaupt bereid te vinden om af te sluiten. BBZOB was voor ons het ideale aanspreekpunt, omdat zij de verbindende factor is tussen die partijen. Het project kwam direct in een stroomversnelling: in oktober hebben we het verzoek ingediend en een week later is dat al in de stuurgroep van Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant besproken."

Ook bij het uitwerken van de proef heeft het kernteam goed geholpen. "Wat is de impact van het afsluiten, welke alternatieve routes kun je dan inzetten, op welke data leidt dat tot de minste hinder, hoe moet dat gecommuniceerd worden? Bij al die punten hebben ze proactief bijgedragen. Ik durf dan ook te beweren dat we zonder Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant de proef niet op deze termijn geregeld hadden gekregen."

Knelpunt

Probleem

De Rochadeweg in Helmond is de ontsluitingsweg voor de bedrijventerreinen BZOB en De Weijer. Daarnaast vormt het de verbindende schakel tussen de N612 en de N279. De weg verwerkt daarvoor veel doorgaand verkeer. In 2005-2006 zijn al vier kruispunten op de Rochadeweg aangepakt om de doorstroming en verkeersveiligheid te verbeteren. Maar door de toenemende intensiteit en de toegestane maximumsnelheid van 80 km/u, ontstaan er op enkele andere locaties toch weer problemen. Zo kent de T-aansluiting van de Rochadeweg/Maisdijk zeer lange wachttijden. Voor de scherpe bocht nabij de aansluiting met de N612 moet het (vracht)verkeer bijna tot stilstand afremmen om deze veilig door te kunnen rijden, wat de doorstroming ook geen goed doet.

Oplossing

Op het kruispunt Rochadeweg/Maisdijk wordt een enkelstrooksrotone gerealiseerd met een bypass (aparte rijstrook langs de rotonde) op de Rochadeweg voor het oost-westverkeer. Dit verbetert de verkeersafwikkeling en doorstroming en voorkomt ongewenste verkeersbewegingen. De zeer scherpe bocht wordt veranderd in een meer vloeiende boog, zodat verkeer hier met een hogere (maar nog altijd aangepaste) snelheid door kan rijden. Op deze wijze verbetert de doorstroming, terwijl ook de verkeersveiligheid toeneemt.

Zuidoost-Brabant op Intertraffic

Beter Bereikbaar Zuidoost Brabant, provincie Noord-Brabant en de High Tech Automotive Campus (HTAC) hebben gezamenlijk deelgenomen aan de Intertraffic / I&C drive, van 23 tot en met 26 maart 2010 in de RAI Amsterdam. Op deze toonaangevende, internationale beurs waren de nieuwste ontwikkelingen te zien op het gebied van verkeersmanagement en coöperatieve mobiliteit.

De Brabantse partners hadden als thema 'Brabant in-car test bed' gekozen, een verwijzing naar de rol van proeftuin voor innovatieve 'in-car' toepassingen die Zuidoost-Brabant heeft en wil versterken. De regio neemt op dit gebied wereldwijd een vooraanstaande positie in.

"We hebben de in-car projecten die we ondersteunen goed voor het voetlicht kunnen brengen voor een internationaal publiek", blikt Irene Cortenbach van het kernteam Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant terug. "Opvallend was dat we de enige stand waren waar overheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven zich gezamenlijk presenteerden. Dat trok ook de aandacht van de bezoekers. Gecombineerd met Brabantse gastvrijheid, maakte dat de stand tot een goedbezochte plek om kennis te delen en contacten te leggen!"

Officiële opening A2/N2 Randweg Eindhoven

Op 8 juni 2010 zal demissionair minister Eurlings van Verkeer en Waterstaat de compleet vernieuwde A2/N2 Randweg Eindhoven officieel openen. Met de opening wordt het omvangrijke verbouwingsproject en de doeltreffende samenwerking tussen regionale overheden en aannemers feestelijk afgesloten. Ook de omwonenden en weggebruikers hebben met hun begrip en medewerking bijgedragen aan een succesvolle operatie.

Rijkswaterstaat levert het project ruim binnen de tijd op. Tijdens de bouw heeft het verkeer vrijwel ongehinderd kunnen doorrijden en dat mag gevierd worden.

Brochure over DVM Visie 2011-2020

Zuidoost-Brabant gaat aan de slag met een nieuwe tienjarenvisie op dynamisch verkeersmanagement. De visie, die de titel 'Brainport bereikbaar door innovatie' heeft meegekregen, beschrijft hoe de wegbeheerders de regio in de komende jaren bereikbaar willen houden. Om de belangrijkste acties en ambities goed voor het voetlicht te brengen, wordt onder dezelfde titel een beknopte brochure uitgegeven. De brochure zal binnenkort aan relaties van Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant worden verzonden. Wilt u extra exemplaren ontvangen? Stuur dan een e-mail naar a.maas@bbzob.nl.

Meedenken over de weg op Klantenpanel Brabant

Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant gaat meewerken aan het digitale klantenpanel van Rijkswaterstaat Noord-Brabant. In 2009 is dit panel gestart als 'klankbord' voor Rijkswaterstaat: aan de hand van korte enquêtes kan de wegbeheerder bepalen of verkeersmaatregelen voldoen aan de behoefte van de weggebruiker die in Brabant woont of werkt. Vorig jaar leidde dat al tot enkele nuttige inzichten. Zo werd op de Randweg Eindhoven

de tekst 'GPS aan/uit' vervangen door 'Situatie gewijzigd. Navigatie uit'. Dit gebeurde omdat de panelleden hadden aangegeven informatie te willen over de achterliggende redenen.

Beter Bereikbaar Zuidoost-Brabant zal vanaf nu ook vragen aan het klantenpanel kunnen voorleggen. Die vragen kunnen gaan over bijvoorbeeld verkeersborden, verlichting, veiligheid, staat van het wegdek, informatie over de wegen en wegwerkzaamheden enzovoort.

Geïnteresseerden kunnen zich aanmelden op www.rws.nl/klantenpanelbrabant: klik er in de rechterbalk op de knop Inschrijven. Maximaal zes keer per jaar ontvangen de panelleden per e-mail een korte vragenlijst. Als extra prikkel om mee te doen worden na iedere enquête drie VVV-bonnen van € 25 onder de deelnemers verloot. Panelleden kunnen zich te allen tijde eenvoudig afmelden.